

HRY I. OLYMPIÁDY ATÉNY

- **KRAJINA: Grécko**
- **TERMÍN: 6. – 15. 4. 1896**
- **ÚČASŤ:** 245 športovcov (výlučne mužov) a 14 národných olympijských výborov (NOV), súťažili v 43 disciplínach 9 športov.
- **ÚČASŤ ŠPORTOVCOV POCHÁDZAJÚCICH ZO SLOVENSKA:** 1 športovec vo výprave Uhorska, **Alojz Szokol** (atletika) tretí v behu na 100 m a štvrtý v trojskoku.
- **NAJÚSPEŠNEJŠIE KRAJINY** (neoficiálne bodovanie a zisk medailových umiestení): **1. Grécko 86** (10-19-18), **2. USA 47** (11-6-2), **3. Nemecko 30,5** (7-4-3), **4. Francúzsko 25** (5-4-2), **5. Veľká Británia 14,5** (3-3-1).
- **NAJÚSPEŠNEJŠÍ PODĽA MEDAILOVÝCH UMIESTENÍ:** **Carl Schuhmann** (Nem., športová gymnastika a zápasenie) **4-0-0**, **Hermann Weingärtner** (Nem., športová gymnastika) **3-2-1**, **Alfred Flatow** (Nem., športová gymnastika) **3-1-0**, **Paul Masson** (Franc., cyklistika) **3-0-0**, **Fritz Hofmann** (Nem., atletika, športová gymnastika) **2-1-2**, **Robert Garrett** (USA, atletika) **2-1-1**.

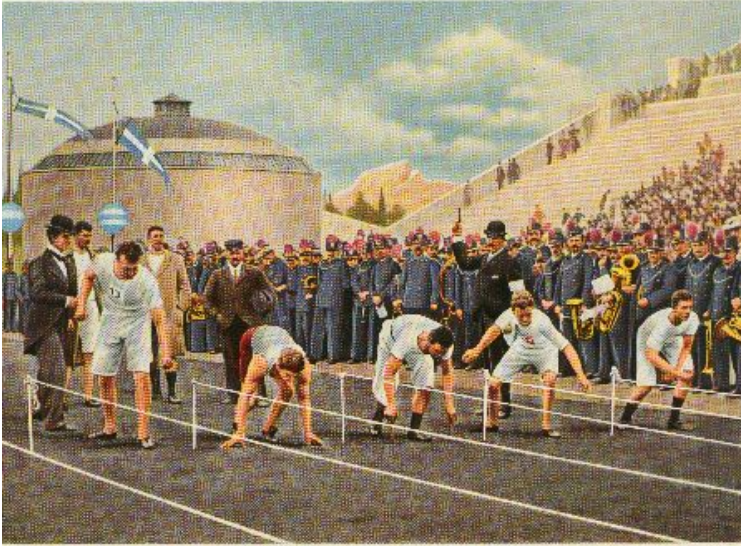
Hoci obnoviteľ antických olympijských hier Pierre de Coubertin plánoval ich premiéru až do Paríža na rok 1900, prvé dejstvo sa uskutočnilo už o štyri roky skôr. Hry I. olympiády v roku 1896 sa na žiadosť Grékov konali v hlavnom meste krajiny ich pôvodu – v Aténach. Grécka vláda sa však sťažovala, že sa o tejto kandidatúre dozvedela neskoro, navyše ju trápili finančné suchoty, veď Grécko bolo prinútené ohlásiť v roku 1893 štátny bankrot. Ministerský predseda Trikupis sa preto postavil proti Hrák. Keď priaznivci olympijskej myšlienky napokon presadili svoje zámery, podal premiér demisiu.

Grécko a Atény v nepríjemnej situácii zachránil korunný princ Konštantín, prezident a zakladateľ organizačného výboru OH 1896, a predovšetkým bohatý Grék z Alexandrie Jorgos Averoff, Ten dal na svoje náklady veľkoryso rekonštruovať Panaténajský

štadión pre 60 000 divákov, postavený podľa antického vzoru.

Na fotografii zaplnený Panaténajský štadión počas OH 1896. Po renovácii slúžil aj pre OH 2004. Ďalšie financovanie zabezpečili dary, aj predaj prvých poštových známok so športovou tematikou. Hry napokon prebudili celogrécke nadšenie a aj keď počet účastníkov zo zahraničia bol veľmi malý, skončili sa s veľkým úspechom. Otvorili ich v deň 75. výročia vzniku gréckeho hnutia za nezávislosť, takže národná eufória bola obrovská.

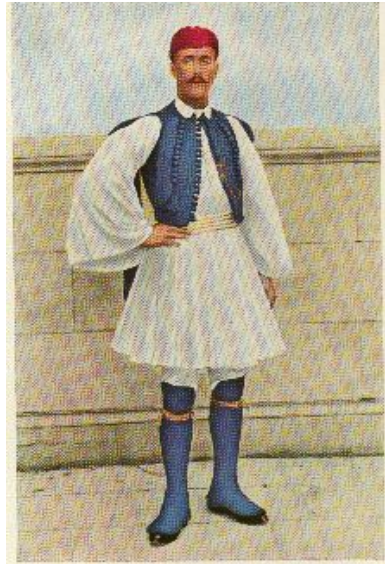

Na OH v Aténach štartovalo 245 športovcov, reprezentujúcich 13 národných olympijských výborov. Drvivá väčšina účastníkov však bola z Grécka. Všetci olympionici boli muži. Podľa zakladateľa olympijského hnutia Pierra de Coubertin, ktorý ctil antickú tradíciu, totiž ženám súťažný šport neprislúchal. V Aténach sa súťažilo v atletike, plávaní, športovej gymnastike, cyklistike (cestnej aj dráhovej), vzpieraní (vtedy bolo súčasťou atletiky), gréckorímskom zápasení, šerme, športovej streľbe a v tenise.

Jediný športovec slovenského pôvodu, atlét Alojz Szokol, štartoval vo výprave Uhorska, podobne ako jeho následníci aj na ďalších OH až do roku 1912. Rodák z Hronca skončil tretí v behu na 100 m a obsadil štvrté miesto v trojskoku, a to jediným pokusom, lebo táto súťaž kolidovala s finále stovky. V tretej disciplíne 100 m cez prekážky sa do finále nedostal, zakopol o prekážku. **Snímka vľavo je z rozbehu na 100 m, ale Szokol na nej nie je.**

V programe OH 1896 bolo deväť športov a 43 disciplín. Víťaz každej súťaže dostal okrem olivovej vetvičky a diplomu striebornú medailu, druhý vavrínovú vetvičku a bronz a tretí nedostal vtedy nič. Vôbec prvým aténskym olympijským víťazom bol Američan, atlét James Brendan Connolly. Podľa vzoru antických športovcov atléti súťažili i v hode diskom (vyhral Robert Garrett z USA) a v maratónskom behu, ktorého víťazom sa stal Spyridon Louis, až dovtedy neznámy grécky pastier ovčí, ktorý sa stal ústrednou postavou hier. Popri maratóne, ktorý mal pre Grékov z historického hľadiska priam magickú príťažlivosť, boli najheroickejšou súťažou cestné preteky cyklistov, ktoré boli vypísané na dvanásť hodín. Najviac medailových umiestení v Aténach získal Nemeц Carl Schuhmann, ktorý svoje štyri víťazstvá dobyl v zápasení a v gymnastických súťažiach.

LUBOMÍR SOUČEK